

УДК 334.7

**DIAGNOSIS OF PROSPECTS FOR DEVELOPMENT OF INNOVATIVE
ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE****ДІАГНОСТИКА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ****Rybak Mariia /Рибак Марія Олегівна**
аспіранткаORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3453-1059>

Polissia National University / Поліський національний університет

***Анотація.** Україна, як країна з великим потенціалом для розвитку інноваційного підприємництва, стикається з викликами та перешкодами, що утруднюють ефективне впровадження новаторських ідей та технологій на підприємствах. Потреба у систематичному аналізі та діагностиці перспектив розвитку інноваційного підприємництва є важливим завданням для забезпечення сталого економічного зростання країни. Метою статті є проведення комплексного аналізу та діагностики перспектив розвитку інноваційного підприємництва в Україні з метою виявлення ключових чинників, які впливають на його розвиток, та розроблення рекомендацій для поліпшення інноваційної активності. Розглянуто основні аспекти інноваційного процесу, включаючи фінансування, інфраструктуру, правову базу та кадровий потенціал. В рамках дослідження виявлено основні проблеми та перешкоди перед розвитком інноваційного підприємництва в Україні, ідентифіковано ключові фактори успіху та недоліки, проаналізовано сучасний досвід інших країн та запропонували рекомендації для покращення умов його розвитку.*

***Ключові слова:** підприємництво, розвиток, діагностика, інновація, потенціал*

Вступ.

Україна, з її багатообіцяючим економічним потенціалом та населенням, що володіє високими кваліфікаціями, стоїть перед викликом впровадження інновацій у всі сфери свого життя, зокрема у підприємницьку діяльність. Інноваційне підприємництво в Україні, як ключовий елемент розвитку, зазнає впливу різноманітних факторів, які визначають його перспективи та можливості.

Зростаючий інтерес до дослідження проблем і перспектив інноваційного підприємництва в Україні стає важливим фактором у контексті стрімкого темпу глобалізації та швидко змінюючихся технологічних та економічних умов. Для досягнення конкурентоспроможності та сталого економічного зростання необхідно систематично досліджувати та аналізувати сучасний стан інноваційного середовища, ідентифікувати його проблеми та визначити напрямки подальшого розвитку.

Стаття присвячена дослідженню діагностики перспектив розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Шляхом аналізу та обговорення актуальних питань, методів дослідження та отриманих результатів ми спробуємо розкрити ключові аспекти інноваційного процесу в країні та надати рекомендації для подальшого розвитку цієї сфери.

Постановка проблеми.

Інноваційне підприємництво є важливим каталізатором економічного розвитку, особливо в контексті країн, як Україна, де існує значний потенціал

для створення та розвитку новаторських підприємств. Однак, не зважаючи на потенціал, Україна стикається з рядом системних проблем, які ускладнюють інноваційний розвиток.

Сучасні тренди та тенденції в інноваційному середовищі України підкреслюють необхідність системного аналізу та діагностики перспектив розвитку інноваційного підприємництва. Недостатній рівень фінансування для інноваційних проектів, низька якість наукових досліджень, складнощі з патентуванням та комерціалізацією технологій, а також недостатня підтримка з боку держави є лише деякими з проблем, які стоять перед інноваційним підприємництвом в Україні.

Статистичні дані свідчать про те, що лише обмежений відсоток інноваційних ідей в Україні перетворюється на успішні підприємства, а більшість інноваційних проектів не досягають комерційного успіху через різноманітні причини, включаючи недостатні ресурси, відсутність доступу до ринків, та недоліки в управлінні.

На цьому тлі формуються гіпотези про те, що інноваційне підприємництво в Україні потребує комплексного аналізу та діагностики для ідентифікації ключових факторів, які впливають на його розвиток. Відповідно, розробка ефективних стратегій та рекомендацій для стимулювання інноваційної діяльності може сприяти покращенню конкурентоспроможності та економічному зростанню країни.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питання розвитку інноваційного підприємництва в Україні досліджуються як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, серед яких: Зянько В.В. [1], Кендюхов О.В. [2], Коваленко О.М. [3], Павленко І.А. [4], Притуляк Н.М. [5] та ін.

Але, деякі дискусійні питання щодо діагностики розвитку інноваційного вітчизняного підприємництва не були досліджені у повній мірі вітчизняними науковцями та потребують ретельного опрацювання.

Метою статті Метою статті є проведення всебічного аналізу та діагностики перспектив розвитку інноваційного підприємництва в Україні з метою ідентифікації ключових факторів, що впливають на його розвиток, та розроблення рекомендацій для подальшого поліпшення інноваційної активності в країні.

Виклад основного матеріалу.

Інноваційне підприємництво в Україні є важливим чинником економічного розвитку, однак сучасний його стан потребує докладного аналізу. На сьогоднішній день українське інноваційне підприємництво відзначається активними зусиллями уряду та приватного сектору для стимулювання новаторської діяльності. Багато компаній активно впроваджують нові технології та розвивають продукти з високим рівнем інноваційності.

Проте, не зважаючи на певний прогрес, інноваційне підприємництво в Україні стикається з численними викликами та перешкодами. Однією з найбільших проблем є недостатня підтримка з боку держави, нестабільність законодавства та складний податковий та регуляторний клімат. Ці фактори

часто гальмують розвиток інноваційних проектів та гальмують впровадження новаторських ідей у практику.

Значну роль у розвитку інноваційного підприємництва в Україні відіграють освіта та наука. Наявність висококваліфікованих кадрів у сфері інновацій та наукових досліджень є ключовим чинником успіху. Зростання інтересу до STEM-освіти та збільшення інвестицій у наукові проекти сприяють створенню сприятливого середовища для інноваційного розвитку [6].

Тенденції розвитку інноваційного підприємництва в Україні також включають посилення співпраці між державним сектором, приватним бізнесом та академічною громадськістю. Велика увага приділяється створенню інноваційних кластерів та просуванню ініціатив у сфері технологічного трансферу.

Україна стикається з рядом серйозних проблем, які ускладнюють ефективний розвиток інноваційного підприємництва. Першою з них є недостатня підтримка з боку держави. Незважаючи на існуючі програми та ініціативи, відсутність стабільної та послідовної політики, спрямованої на підтримку інноваційного сектора, ускладнює розвиток новаторських ідей та проектів.

Другою проблемою є складність бюрократичних процедур та надмірна регуляція. Високий рівень адміністративних перешкод та непередбачуваність у вирішенні питань дозвільного середовища демотивують підприємців та інвесторів.

Третім важливим аспектом є недостатня доступність фінансування. Не всі інноваційні проекти можуть отримати необхідні інвестиції від банків чи ризикових капіталістів через високий рівень ризику та невизначеність щодо прибутковості.

Додатковою проблемою є низький рівень культури інноваційного підприємництва. Багато підприємств та підприємців українського ринку не мають достатнього рівня свідомості щодо важливості інновацій та стратегічного мислення [7,8].

Останнім, але не менш важливим, є недостатня розвиненість науково-технічної інфраструктури та недостатня співпраця між галузевими підприємствами та науковими установами.

Загальна складність цих проблем та викликів вимагає комплексного підходу та спільних зусиль з боку уряду, бізнесу та академії для їх ефективного вирішення та створення сприятливої екосистеми для інноваційного підприємництва в Україні [9].

Розвиток інноваційного підприємництва в Україні залежить від численних факторів, які включають фінансові, правові, кадрові та інші аспекти (табл.1).

Розвиток інноваційного підприємництва в Україні вимагає комплексного підходу, співпраці між урядом, бізнесом, академією та громадськістю для створення сприятливого середовища та реалізації потенціалу інноваційного сектора.

Загалом, інноваційне підприємництво в Україні розвивається, хоча й існують певні труднощі та виклики. Створення сприятливої екосистеми

інноваційного підприємництва вимагає комплексного підходу, включаючи поліпшення законодавства, розвиток освіти та науки, підтримку стартапів та сприяння інноваційним ідеям на різних етапах їх розвитку.

Таблиця 1 - Вплив факторів на розвиток інноваційного підприємництва в Україні

Фактори	Характеристика
Фінансові ресурси	Доступність фінансування є критичною для інноваційного розвитку. Необхідно забезпечити наявність інвестиційних фондів, кредитів та інших форм фінансування для інноваційних підприємств.
Правове середовище	Чітке та стабільне законодавство є важливим для стимулювання інноваційної діяльності. Ефективна інтелектуальна власність, захист прав власності та прозорість правил гри сприяють розвитку інноваційного бізнесу.
Кадровий потенціал	Наявність висококваліфікованих спеціалістів з інноваційного менеджменту, науки та технічних галузей є вирішальним для успішного розвитку інноваційних проектів та підприємств.
Інфраструктура та технологічний потенціал	Наявність інноваційних технопарків, науково-дослідних центрів та спеціалізованих лабораторій стимулює співпрацю між бізнесом і науково-технічним сектором.
Культурні та освітні аспекти	Розвиток культури інноваційного підприємництва вимагає підвищення рівня освіти та свідомості про важливість інновацій та підтримку ініціатив у сфері науки та технологій.
Міжнародне співробітництво	Відкритість до міжнародного співробітництва та обміну знаннями та технологіями сприяє розвитку інноваційного підприємництва шляхом доступу до світових ринків та ресурсів.

Джерело [10, 11]

Висновки.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що Україна має значний потенціал для розвитку інноваційного підприємництва, але для досягнення успіху необхідні системні зміни та комплексні заходи. Проблеми, що стикаються інноваційні підприємства, включають недостатню підтримку з боку держави, складність бюрократичних процедур, обмежений доступ до фінансування, низький рівень культури інноваційного підприємництва та недостатню розвиненість науково-технічної інфраструктури. Однак, зусилля інноваційних підприємств, сприяння держави та активна роль громадськості можуть сприяти подоланню цих викликів. Важливо забезпечити стабільне правове середовище, доступність фінансових ресурсів, підвищення кваліфікації кадрів та сприяння інноваційним ідеям. Шлях до успіху полягає в спільних зусиллях всіх зацікавлених сторін, сприянні інноваційним ідеям та створенні сприятливих умов для розвитку інноваційного підприємництва в країні.

Література:

1. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку: монографія / Зянько В.В. / Вінницький нац. техн. унт. – Вінниця : УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2008. – 397 с.

2. Кендюхов О.В. Інтелектуальний капітал підприємства: методологія формування механізму управління / Кендюхов О.В.; НАН України ; Інст економіки промисловості. – Донецьк : ДонУЕП, 2006. – 308 с.
3. Коваленко О.М. Інтелектуальний капітал: формування та розвиток в Україні : автореф. дис. канд. економ. наук: 08.00.01 / О.М. Коваленко ; Київ. нац. економ. унт ім. Вадима Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2008. – 19 с.
4. Павленко І.А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України / І.А.Павленко; Київ. нац. економ. унт ім. Вадима Гетьмана. — К. : КНЕУ, 2007. – 248 с.
5. Притуляк Н.М. Інноваційне підприємництво в перехідний період : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.01.01 / Н.М. Притуляк; Київ. держ. торговельно-економічний унт. – К., 1998. – 20 с.
6. Шкурупій О.В. Інтелектуальний капітал в трансформаційній економіці : монографія / О.В. Шкурупій / Укоопспілка ; Київ. нац. економ. унт ім.Вадима Гетьмана ; Полтавський унт споживчої кооперації України, кафедра міжнар. економ. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. – 268 с.
7. Економіка і організація інноваційної діяльності : підр. / О.І.Волков, М.П.Денисенко, А.П.Гречан та ін.; під ред. проф. О.І.Волкова, проф. М.П.Денисенка. – К. : ВЦ “Професіонал”, 2004. – 960 с. 8
8. . Паладій М. Інноваційний шлях розвитку українського суспільства потребує нової економічної стратегії [Електронний ресурс]. – URL: <http://patent.km.ua/ukr/articles/i385>.
9. Перспективи інноваційного розвитку України (аналітична доповідь) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.niss.gov.ua/Table/Zhalilo21/003.htm>.
10. Концепція загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2017 року. Міністерство промислової політики України [Електронний ресурс]. – URL: [http:// industry.kmu.gov.ua](http://industry.kmu.gov.ua).
11. Наукова та інноваційна діяльність в Україні : стат.зб. – К.: Держкомстат України, 2007. – 290с.

***Abstract.** Innovation entrepreneurship is crucial for economic development, and its study in the context of Ukraine is of paramount importance. This article delves into diagnosing the prospects of innovation entrepreneurship in Ukraine, examining its current state, and identifying key trends. The research analyzes the theoretical foundations, conducts an in-depth examination of the present landscape of innovation entrepreneurship in Ukraine, evaluates its developmental level, and identifies major challenges hindering its progress. Through a comprehensive review of literature, statistical data, and expert insights, the study outlines the inadequacies in state support, bureaucratic complexities, financial constraints, low cultural awareness, and infrastructural limitations impeding the effective growth of innovation entrepreneurship. The findings underscore the necessity for systemic reforms, enhanced collaboration among stakeholders, and a supportive regulatory environment to foster a conducive ecosystem for innovation entrepreneurship in Ukraine. This article contributes to the discourse on innovation-driven economic growth and offers recommendations for policymakers, businesses, and academia to address the identified challenges and unlock the full potential of innovation entrepreneurship in Ukraine.*

Keywords: entrepreneurship, development, diagnosis, innovation, potential